

القسم الأول:
تفسير آيات من القرآن الحكيم
محوراً أول: تفسير آياتي از قرآن حکیم

پرسش ۵۲: آیه‌ی «لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ الرُّؤْيَا... فَتَحَّا قَرِيبًا»

السؤال / ۵۲: ما هو تفسير الآية الكريمة: (لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولُهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمْنِينَ مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ
فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتَحَّا قَرِيبًا) ([9]).

المرسل: إبراهيم رغيل

تفسیر این آیه‌ی کریم چیست؟ «لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولُهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمْنِينَ مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتَحَّا قَرِيبًا» ([10]) (خداؤند رویای پیامبرش را به صدق پیوست که
گفته بود: اگر خدا بخواهد، ایمن، گروهی سرتراشیده و گروهی موی کوتاه کرده،
بی‌هیچ بیمی به مسجدالحرام داخل می‌شوید. او چیزها می‌دانست که شما
نمی‌دانستید و جز آن، در همین نزدیکی فتحی نصیب شما نمود).

فرستنده: ابراهیم رغیل

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على
محمد وآل محمد الأئمة والمهدىين وسلم تسليماً.

هذه الآية تبيّن أنّ الرؤيا من الله سبحانه وتعالى، وهي تتحقق إن شاء الله ولو
بعد حين، وما يكفر بها إلّا الظالمون. وقد تحقق ما وعد الله رسوله بالرؤيا ففتحت

مکة ولو بعد حين، وفتحت خیر و هي الفتح القريب. والقرآن هي ويجري مجري الشمس والقمر([11]), وهذا هو زمان تحقق هذه الآية مرة أخرى إن شاء الله.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدىين وسلم تسليماً.

این آیه نشان می‌دهد که رؤیا از جانب خداوند سبحان و متعال می‌باشد و اگر خداوند اراده کند محقق خواهد شد، حتی اگر بعد از مدت زمانی چند باشد و کسی جز ظالم به رؤیا کافر نمی‌باشد. خداوند هر آنچه در این رؤیا به رسول خود و عده داده بود را تحقق بخشید و مکّه -هر چند پس از گذشت مدت زمانی- فتح شد و قلعه‌ی خیر نیز فتح گردید که همان فتح نزدیک می‌باشد. قرآن، زنده و همچون خورشید و ماه در حرکت است([12]) و انشاء لله زمانه‌ی ما، هنگام تحقق دوباره‌ی این آیه‌ی شریف می‌باشد.

أَمَا فِي الْباطِنِ، فَالْفَتْحُ الْقَرِيبُ هُوَ الْفَتْحُ الْمُبِينُ الَّذِي حَصَلَ لِرَسُولِ اللَّهِ (ص). وقد بيّنته في أكثر من موضع في الفاتحة والمتشابهات فراجع.

اما در باطن، ففتح نزدیک همان فتح مبینی است که برای رسول خدا(ص) حاصل شد و در چندین مورد این موضوع را در کتاب «تفسیر سوره‌ی فاتحه» و «متشابهات» بیان کردم؛ به آن مراجعه کنید.

و طریق الفتح المبین مفتوح لكل إنسان يرید السعی إلى الله بولي الله و حجته على خلقه. فالمسجد الحرام هو ولی الله و يدخله المؤمنون إن شاء الله آمنين محلقین، أي: لا يكون لهم فکر أو رأي مع قوله، بل يسلمو له تسليماً. أمّا المقصرون فهم دون هذه المرتبة. والشعر يمثل أفكار الإنسان وآراءه، فخلق او تقصيره يعني التسلیم لمن حلق او قصر من أجله.

راه فتح مبین برای هر انسانی که بخواهد به سوی خدا با هدایت ولی خدا و حجّتش بر خلقش، سیر نماید، باز است؛ مسجد الحرام همان ولی خدا است و ان شاء الله

مؤمنان با امنیت کامل و سرهای تراشیده وارد آن می‌شوند؛ یعنی هیچ گونه فکر و رأی نسبت به کلام ولی خدا نخواهد داشت و به طور کامل تسليم او خواهد بود. اما مقصّرین، در مرتبه‌ای پایین‌تر از این مرتبه قرار دارند. موی سر، تمثیلی از افکار و آرای انسان است؛ پس تراشیدن و کوتاه کردن آن یعنی تسليم شدن و اطاعت کردن از کسی که به خاطر او فکر و نظر خودش را تراشیده یا کوتاه کرده است.

[9] - الفتح: 27.

[10] - فتح: 27

[11] - عن عبد الرحيم القصير، قال: كنت يوماً من الأيام عند أبي جعفر (ع) فقال: (يا عبد الرحيم، قلت: لبيك، قال: قول الله (إنما أنت مُنذِّرٌ وَلِكُلْ قَوْمٍ هَادِ) إذ قال رسول الله (ص): أنا المنذر وعلي الهادي، من الهادي اليوم؟ قال: فسكت طويلاً ثم رفعت رأسي فقلت: جعلت فداك هي فيكم توارثونها رجل فرجل حتى انتهت إليك، فأنت - جعلت فداك - الهادي، قال: صدقتك يا عبد الرحيم، إن القرآن حي لا يموت، والآية حية لا تموت، فلو كانت الآية إذا نزلت في الأقوام ماتوا ماتت الآية، لمات القرآن ولكن هي جارية في الباقين كما جرت في الماضين. وقال عبد الرحيم: قال أبو عبد الله (ع): (إن القرآن حي لم يمت، وإنّه يجري كما يجري الليل والنهر، وكما يجري الشمس والقمر، ويجري على آخرنا كما يجري على أولنا) بحار الأنوار: ج 53 ص 403. (المعلق).

[12] - از عبد الرحيم قصیر روایت شده است که گفت: روزی از روزها نزد ابو جعفر ع بودم. فرمود: «ای عبد الرحيم» گفتم: لبیک. درباره‌ی سخن خداوند «آنما آنت مُنذِّرٌ وَلِكُلْ قَوْمٍ هَادِ» (فقط تو ترساننده‌ای و برای هر قومی هدایتگری هست) فرمود: «آنگاه که رسول الله(ص) فرمود: من ترساننده و علی، هادی است. امروز هادی چه کسی است؟ عبد الرحيم گفت: سکوتی طولانی کردم. سپس سر را بلند کردم و گفتم: جانم فدایت! در میان شما است که از مردی به مردی به ارث بردید تا به شما رسید. پس شما که جانم فدایت باد، امروز هدایتگری. امام ع فرمود: «ای عبد الرحيم، درست گفتی. قرآن زنده‌ای است که نمی‌میرد و آیه (نیز) زنده‌ای است که نمی‌میرد. پس اگر آیه‌ای در مورد قومی نازل شده باشد، با مرگ آنان، قرآن هم می‌میرد؛ ولی قرآن در میان آیندگان جاری است همان گونه که در گذشتگان جریان داشته است ». عبد الرحيم ادامه داد: ابو عبد الله ع فرمود: «قرآن زنده‌ای است که نمی‌میرد و تا شب و روز جریان دارد، در جریان است همان طور که خورشید و ماه در جریان هستند و قرآن، بر آخرين ما می‌گزند همان گونه که بر اولين ما گذشت ». بحار الانوار: ج 35 ص 403.